ԹԻՒ 7660 6 ՅՈՒԼԻՍ 1911 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

19 Juillet 1911 N. 7660

نومرو ۷۶۶۰ ۶ تموز ۱۳۲۷ چارشنبه

ԱՐԵՒԵԼՔ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

ՀԻՄՆԵՅԼ 1883ԻՆ FONDÉ EN 1883 تاریخ تأسیسی ۱۸۸۳

پازار ایرتسندن ماعدا هر کون نشراولنور .

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՈՅԱՃԵԱՆ
Ք. ՊՕՅԱՃԵԱՆ - ԳԱԼԱՏԱ

آره‌ولك
یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیاز ومدیری قره‌کین بویاجیان
درسعادت — غلطه
ابونه فیاتلری پوسته اجرتیله برابر ولایات
ایچون سنه‌لکی ۱۰۰ آلتی آیلغی ٥٤ غروشدر .

ԲԱԺԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

		Տարեկան	Վեց ամ.
Գաւառներու	համար	100	54
Արտասահման	»	55	30 ֆր.

نسخه‌سی ۱۰ پاره
10 ՓԱՐԱ.

آره‌ولك
AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
DIRECTEUR - PROPRIÉTAIRE
K. BOYADJIAN
CONSTANTINOPLE-GALATA

قره‌طاغه تاریخی برنظر

پازار کونکی نسخه‌مزك مابعدی

١٤٥٦ تاریخنده پرنس استفان چرنویه‌ویچك الیله تشکل ایدن قره‌طاغ حکومتی غرباً ادریاتیك دکزینه داخلدن وحدودلرندن طاغلق اراضیسنه کووه‌نه‌رك کندوسنه هجوم ایدنلره قارشو استقلالیتنی محافظه ایچون همان هروقت غوغالرده بولنمشدر.

صربستان قرالغنك تسخیرندن صکره عثمانلیلر قره‌طاغی صربستانك اقسامندن عد ایله ضبط وتسخیر ایتمك ایسته‌دکلرندن، اشبو غوغالر دائمی صورتده دوام ایتمش وانجق موقت فاصله‌لر ویرلمش ایدی .

١٤٩٩ سنه‌سنده چرنویه‌ویچك حفیدی بولنان پرنس کیورق، چیقنه مترولیدینك لهنه اوله‌رق استعفا ایدر ومومی الیه ادارهٔ ملکیه ومذهبیه‌یی جاپون ایمپراطورلرینك یاپدیغی کبی، یکدیکریله مزج ایدر. ولادیقلر، یعنی پرنس- پسقپوسلر، قره‌طاغ حکومتنی عمجه‌دن یکنه خلف اوله‌رق اداره ایتمکده ایدیلر، زیرا اورتودوقس کلیسای دخی پسقپوسلرك ازدواجنی منع ایتمش ایدی .

پرنس- پسقپوسلر ادارهٔ ملکیه ومذهبیه‌یی کندی وجودلرنده توحید ایتمش اولدقلرندن آیین روحانیه‌یه ریاست ایلدکلری کبی، محاربه‌لره دخی قوماندا ایلدکلرندن قره‌طاغك بتون اهالیسی، بوسبیدن طولایی مملکتلرینك حریت دعواسنی خرستیانلق ایله‌مزج ایتمشلر وعصرلرایله عثمانلیلره قارشو غوغاده بولنمشلردر ، چونکه عثمانلیلره یالکز حریتلری ایچون دکل، مذهبلرینك دخی دوشمنی نظریله باقمقده بولنمشلر ایدی. محاربه‌لرك نه‌قدر عناد و دهشت ایله اجرا ایدلدیکی ونهایت بوله‌مدیغنك سببی، بوشیلردن قولایجه کشف ایدیله‌بیلور .

بردفعه غایت اوزون محاربه‌دن صکره عثمانلیلر کثرت عددلری قوتیله تمامیله مظفر اوله‌رق. چیقنه شهرینی ١٦٢٣ سنه‌سنده ضبط وتسخیر ایتمشلر ایسه‌ده ١٧٠٢ سنه‌سنده نیه‌قوشی سلاله‌سندن اولنکی کبی پرنس- پسقپوس دلاتیله آپانسز عصیان ایدرك مملکتلرنده بولنان ینیچیلری استبتون قلیجدن کچیردیلر واستقلالیت اعلان ایتدیلر.

بوحرکت باغیانه‌لرینه مقابل ، حکومت عثمانیه طرفندن، کندیلرینه نه درجه انتقامجویانه محاربه دعوت ایلدکلرینی یازمغه حاجت یوقدر. اوزون ومرحمتسز غوغالردن صکره دخی بوطاغلی اهالیی تسخیر ایتمك قابل اوله‌مادی . چونکه بونلر مغلوب اولدقلری زمان اوغرایه‌جقلری فلاکتی ایو بیلدکلرندن ، قاری قیز اختیار وچوجقلر جمله‌سی برلکده سلاحلریله عادتا حیات ممات مسئله‌سی کبی غوغاره اشتراك ایدرلر ایدی.

معمافیه روسیه‌نك مداخله وحمایه‌سی اولمش اولماسه بونلره قورتیلیش یوق ایدی، روسیه ایمپراطوری بیوك پترونك وساطتی ایله حکومت عثمانیه‌یه یالکز نشانهٔ تابعیت نامیله‌سنوی برویرکو اعطاسی صورتیله ، ولادیقلرك مملکتی اداره ایتملرینه مساعده ایدلدی .

ایشته اووقتدنبرو قره‌طاغ روسیه‌نك حمایه‌سنه داخل اوله‌رق بالقان مملکتلری ایچون انك اوك ایاغی ومصلحتکذاری اولدی .

١٣ نجی ولادیقه پترو پتروویچ ، روسیه‌یه قارشو محبتی وانك حمایه‌سنده یاشامقده اولدیغنی عادتا علمیه اعلان ایچون ١٨٣٣ سنه‌سنده تقدیس ایچون پتروشبورغه کیدوب کلیتلی پاره کتوره‌رك مملکتنی کویا اصلاح وسیله‌سیله تقویه‌یه چالیشدی . لکن کندی خلفی دانیلو پتروویچ ١٨٥١ سنه‌سنده رحبانلقدن استعفا ایله ازدواج ایدرك یکی بر پرنسلك سلاله‌سی میدانه کتوردی.

بوترتیباتی تصدیق ایچون روسیه ایمپراطوری برنجی نیقولا زمانده پتروسبورغه کیتدی وموفق اوله‌رق روسیه‌نك تحت حمایه‌سنه کیردی .

باب عالی بودرجه کستاخلغی عفو ایتمه‌رك قره‌طاغه قارشو اعلان حرب ایتدی ، عساکر عثمانیه عمر پاشانك تحت قوماندانسنده اوله‌رق قره‌طاغه کیردیلر و ایکی سنه‌دوام ایدن بومحاربه، نتیجهٔ قطعیه‌یه منجر اولمادن ، ١٨٥٣ سنه‌سنده آوستریانك وساطتیله نهایت بولدی. اوستریا ایسه ١٨٤٨ سنه‌سنده ، مجارلره قارشو روسیه‌دن کورمش اولدیغی ایولکه بوصورتله مقابله‌ده بولنمش اولدی .

دانیلو پتروویچ بوصورتله اوجوزجه قورتیلیغنه ممنون قالمه‌رق قریم محاربه‌سندن صکره پارس معاهده‌سنده قره‌طاغك مالك عثمانیه‌دن اولدیغی، فقره‌سنه اعتراض ایدرك ، استقلالیتنی وهرسك وآرناوودلقدن کندوسنه اراضی‌ده ویرلمسنی طلب ایدر. دول معظمه بیله بوادعاجیلغی درجه‌سندن فضله بوله‌رق حکومت عثمانیه ایله اولان تابعیت تلخی قیرمامسنی توصیه ایتدیلر . باب عالی ایسه خیرخواهلغنی ابراز ایچون هرسکدن برمقدار طوپراق ایله پرنس دانیلویه مشیرلك عنوانیله سنوی برمعاش دخی اعطاسنه راضی اولمش ایدی. پرنس دانیلو بودرجه منفعتلی شرائطی قبول ایتمدی . ١٨٥٨ سنه‌سنده تکرار محاربه‌یه مباشرت ایدلدی. کندی برادری میرقو پتروویچ عثمانلی عساکرندن ٣٠٠٠ کشی تلف ایله بعض طوپلر مصادره ایدرك عادتا برقهرمان کبی اشتهار ایتمش ایدی .

عثمانلی اردوسنك بوفلاکتی سریعاً ومظفرانه تعمیر ایدیله بیلور ایکن، اوچنجی دفعه اوله‌رق ینه روسیه حکومتنك مداخله‌سی واوروپا دولتلری نزدنده‌کی تشبثاتی ایله خصومته نهایت ویرلدی. معناسی یرویرمك اولان تحدید حدود مسئله‌سی قرارکیر اولدی .

فقط پرنس دانیلو ١٨٦٠ سنه‌سنده قتل ایدیله‌رك ، یکنی (شیمدیکی قرال) نیقولا بدرینك وصایتیله یرینه کچر. صوك برمقاله‌مزده ٥١ سنه‌دن بری اجرای حکومت ایدن بو نیقولانك زماننده‌کی قره‌طاغك احوالنی عرض واراءهٔ ایده‌جکز .

ՄԱԳՐԻՔԷՕՅԻ ՈՃԻՐԸ

Նիւթը որքան ալ եղերական՝ կարծեմ կարելի է չատ աղուոր «ապրուած» (եթէ կ'ուզէք սպանուած) կատակերգութիւն մը գրել, նիւթ առնելով Մագրիքէօյի մէջ զոն զացած Զէքի պէյի առթիւ բացուած ոստիկանական քննութիւնը:

Երիտ. հոգի՝ ահա՛ անձնուիրաբար մէջտեղ եկան, որոնք քիչ մը նաղ ընելէ առքը, վերջապէս հաւանեցան ըսելու որ իրենք էին ոճիրը գործողները. միայն թէ պզտիկ խնդիր մը կար մէջտեղ լուծելիք: Հրաշէնը ոմ պարպած էր:

Մուսթաֆա Նաղըմ յայտարարեց. — Հրաշէնէ ես չպարպեցի, այլ ընկերս Զէրքէզ Ահմէտ:

Իսկ Զէրքէզ Ահմէտ ըսաւ.

— Ես կարծեմ զէնք չպարպեցի. բայց քանի որ Մուսթաֆա Նաղըմ այդպէս կ'ըսէ, իր վկայութիւնը կ'ընդունիմ, որովհետեւ ես այդ մարդուն վրայ վատաւնութիւն ունիմ:

Տարեզրութիւնց մէջ կարծեմ երբեք վատաւնութեան այսպիսի օրինակ մը տեսնուած չէր տակաւին:

Այսպէս, ուրեմն, մէջտեղը երկու մեղակից կայ, որոնց մին անձնուիրաբար և յանուն բարեկամական վատաւնութեան կը յայտարարէ թէ հրաշէնը ինք պարպած է Զէքի պէյի գլխին:

Ասով գուցէ կ'ենթադրէք որ խնդիրը բաւական լուսաբանուած է: Բնաւ ոչ ինքը:

Ամբաստանեալներուն քով գտնուած զէնքերէն մէկուն մէջ փամփուշտ մը պակաս է, հետեւաբար կ'ենթադրուի որ այդ հրաշէնով տրուած է հարուածը:

— Ո՛չ, կ'ասարկուի այժմ, այդ հրաշէնը բնաւ չէ գործածուած, գիտութիւնը այսպէս կը մեռնէ:

Ուրեմն ամբաստանեալ Մուսթաֆա Նաղըմ և Զէրքէզ Ահմէտ չարաչար սասած են: Ու սասած են իրենց վրայ ճնշող ամբաստանութիւնը ա՛լ աւելի ծանրացնելու համար:

Զուարճալի ու միանգամայն տարօրինակ է՝ ասիկա, ի բաց առեալ Զէքի պէյի համար:

Եւ սակայն Զէքի պէյի գլուխը կայ մէջտեղ պրուն վրայ հրաշէնի վէրքեր կ'ուտեւոն: Բայց այս ալ տակաւին կասկածելի ապացուցած չէ և առը համար հարկ պիտի ըլլայ անձնուէր ոչխար մը գտնել որուն գլխուն վրայ հրաշէնի փոքր պիտի կատարուի, տեսնելու համար թէ բացուած վէրքը պիտի նմանի Զէքի պէյի գլխուն վրայ բացուած վէրքին: Բայց տակէց առաջ պէտք է ուշադրութիւն ընել, կարծեմ, որ փոքրիկ ենթարկուելիք ոչխարին գլուխը կամ առ կամ կը նմանի տարնուած Զէքի պէյի գլխուն:

Ենթադրենք տակաւին որ փոքրը կատարուեցաւ և տեսնուեցաւ որ երկու գլուխներու վէրքերը տարբեր են իրարմէ: Այն առեն գիտնականօրէն պիտի տարացուցուի թէ Զէքի պէյ հրաշէնի հարուած չէ ընդունած իր գլխուն:

Կը մնայ ձայնի խնդիրը: Որովհետեւ Մագրիքէօյ բնակող մարդ մը վաճառական մը և իր կինը հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրած են. «Եւ և կինս նոյն գիշերը մեր սենեակը նստած էինք. յանկարծ թնդանօթի նման պայթող զէնքի ձայն մը առնենք. խնդրն պատուհանը վազեցինք և տեսանք որ երկու հոգի կը փախչին ելեւ.»:

Արդ, այդ թնդանօթի մը պէս պայթող ձայնը ինչ էր արդեօք: Այս մասին ալ կարելի է վարձ մը կառարել և մէկու մը չոր լուբիա և սեսեռ կերցնել լուսական քանակութեամբ. յետոյ վրայէն ալ քանի մը գաւաթ ջուր խմցնել և արդիւնքին սպասել: Եթէ յանուշ զարկք աղմուկը համապատասխանէ մարդ վաճառականին լսած թնդանօթի մը պէս պայթող ձայնին, ամէն ինչ կը լուծուի ի վնաս մեր քիթերուն:

Կը մնայ այն առեն քննել միայն թէ Զէքի պէյ ինչպէս մեռած է, կամ մանաւանդ սասուցուած մեռած է: Որովհետեւ դուցէ քիչ մը բարիկամեցողութեամբ և զիսական գնութիւններով կարելի ըլլայ ապացուցանել թէ «Հէմրանի» նախկին խմբագիրը երկար ուղեւորութեան մը համար մեկնած է ասկէ:

Այն առեն հարկ չմնար նաեւ քննել թէ այդ ենթադրեալ ոճիրը քաղաքական թէ անձնական հանգամանք ունի: Բան մը որուն լուծումը կարծեմ չատ դժուար պիտի ըլլայ եթէ ի նկատ առնենք մինչև հիմա կատարուած քննութիւններուն ընթացքը:

Ամէն պարագայի, նորէն կը կրկնեմ քննութիւնը չատ մը մասերէ, կրնայ կատարեալ գիտութեան լուսնիւ մը մատակարարել: Զէքի պէյ չմի կարծեր թէ մարքն անցուցած ըլլար որ իր մահուամբը գուցէ օր մը Օսմանեան թատրոնն ծառայութիւն մը պիտի մատուցանէր:

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳԱՐԱՏԱՂ ԿԱՄ ՍԷՏ ԼԵՌ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳՈՒՆԴ ՄԸ

Ե.

Եւրոպայի և Թերեւս բոլոր աշխարհի ամէնէն փոքրիկ այս թագաւորութիւնը որ Գարատաղ այսինքն Սէ Լեռ կ'ըսուի, ինչպէս և Մոնթէնեկրո ու Զերնոյեվա ալ կը կոչուի, միշտ մեծնոյն խնամն ունեցեալ, այսօր մեծ պետութեան մը չափ կը պաշտպանէ բռնամարդ քաղաքական ու դիւանագիտական ոչխարը ընդհանրապէս և մեր օտ. ազգութիւնը մասնաւորապէս:

Կ'արժէ ուրեմն պատմական հանուսաարկ մը նեռակ իր վրայ թէ ինչ անցեալ ունեցած է, ինչպէս կազմուած է, ինչպէս արդի վիճակն ունեցած է և ինչպէս կը յանդգնի այս տարածան յանուսիկ իր խրոխտ ու խիզախ ընթացքին մէջ կայսրութեան մը դէմ՝ որուն 250ը դիմի չափ անգամ չկայ, ըլլալով միայն 9000 քառ. քիլ մեթր տարածութեամբ և 300,000 թ կիսներով փոքրիկ երկիր մը, որուն նման հարիւրաւոր գաւառներ կան օտ. ազգութեան ընդարձակածաւալ երկիրներուն մէջ:

Ամէնէն առաջ փոքրանք ըսել թէ Գարատաղ, ինչպէս անունէն յայտնի է, բոլորովին լեռնային է, և իր գոյութիւնը կը պարտի իր այդ դիրքին, որ մանաւանդ հին առեններու երբ չենուած ճամբաներ ու հաղորդակցութիւնը դիւրացնող յատուկ միջոցներ չկային, դրեթէ անմատչելի էր բոլորովին:

Երկնարձակ լեռներ կամ գագաթներ: պրտայր ու ցից դարեւանդներ, անկոխ ու անմարթեւնալի ապառաժներ կամ դիրքուրներ, անդնդախոր ձորեր ու նեղ և դժուարանցանելի կիրճեր և ապառաժներ, մութ ու սառուցոտ անտառներ. քարուտ ու խաղից չաւերներ, գիւղերի և թընդանոթի չարժումներու խիստ անհարմար և երկրագործութեան ու ապրուստի վերին աստիճանի անընդունակ մակերես մը, ահա ինչ որ կը ներկայացնէ Գարատաղի լեռնաշղթաները և կը պահպանէ իր գոյութիւնը:

Բնական է թէ այսպիսի երկրի մը ժողովուրդն ալ նոյն համեմատութեամբ չարքաշ, սակաւակիր, լեռնաբարոյ, ինչ որ կը թարգմանուի, խստաբարոյ կ'ելլայ, ժայռի պէս կարծր ու տոկուն գիտիկանով և յամառ ու ինդագիրն մրսաւորականով: Իսկ եթէ աւելցնենք ասոր վրայ կրօնի բուռն աղդեցութիւնը որ աղգայնացած է իրենց մէջ և տարբեր կրօնքի դէմ այնպիսի հակակրութիւն մը առաջ բերած է իրենց սրտին մէջ, որ նոյնացուցած է իրենց անկախութեան համար զոյացած անհուն սիրոյն ու զարշուելիին հետ, այն առեն պէտք եղած զարտիրը առած կ'երլանք Գարատաղցիներուն հոգեկան կազմութեան ալ վրայ, որմէ կախում ունի իրենց մարթիւսոր կեանքն ու էութիւնը:

Այսպիսի ժողովրդեան մը թագաւորն ալ տիպ իրեն պատկեր, հայկին ու մարմնացումն է և կ'իշխէ ամբողջ 50 տարիի ի վեր, կրկոլ անոր բախտն ամէն դիմադրութիւնները, անձամբ մասնակցելով անոր բոլոր պատերազմական գործողութիւններուն, վարելով երբէն ճակատագիրը երկար առեն իբրեւ միահեծան բացարձակ իշխան, եաքն ալ ինքնարերաբար Սահմանադրութիւն տալով և խորհրդարանական կառավարութիւն հաստատելով:

Երբեք ժողովուրդ մը և թագաւոր մը այդքան իրար արժան չեն, երբեք ազգ մը և վեհապետ մը այդքան նոյնահոգի և նոյնազգայարար եղած չեն:

Հիմա տեսնենք թէ ինչ եղած է Գարատաղի անցեալը և ինչպէս արդի վիճակին հասած է:

Դեռ բիւզանդեան կամ յունական նախկին կայսրութիւնը իր փառաց լրութեան ատենին մէջ էր գրեթէ, երբ Արդ զարտուն ժողովուրդները, այն է Սերբերն ու Պուլկարները, յարձակեցան ասոնց այսօրուան Գարատաղը, Սերբիան, Պուլկարիանը և Գոսովոյի կուսակալութիւնը և Մանասթիրի կուսակալութեան մէկ մասը, և յաջողական կռուի մը բռնուեցան յոյն կայսրութեանը հետ որ չկրցաւ զանոնք այն տեղերէն հալածել, Ասիոյ կողմէն ալ մեծ թշնամիներէ, այն է Արաբացիներէ նեղուելով: Այդ դրդ զարուն մէջ էր որ Իսլամութիւնը հիմնուած և արաբական խալիֆայութեան մեծ կայսրութիւնը հաստատուած էր, որ կը զոյացնէր բոլանդակ սիրեցիները և ամէնէն աւելի հոգեկան կայսրութիւնը որ այդ առենները յունական կամ բիւզանդեան կը կոչուէր աւելի քան իր նախկին անունով հռոմէական: Յունական այս կայսրութիւնը Ասիոյ ու Ամերիկէի մէջ անհուն երկիրներ կորսնցնելով ու Արաբացւոց խոսել ստիպուելով հանդերձ՝ չդադրեցաւ երբեք իր եւրոպական երկիրներուն վրայ արշաւով Սլաւներուն դէմ անընդհատ պայքարելէ, անչափ այն հարտմամբ թէ կ. Պոլսոյ առումը և կայսրութեան կործանումը աւելի հաւանական էր Եւրոպայէն արշաւող թշնամիներու ձեռքով, քան Ասիայէն եկողներու մէջտեղ: Եւ իրաւունք ալ ունէր այդպէս մտածելու, զի ապագայ դէպքերը զայն ապացուցին, քանի որ Մեհմէտ Սուլթանը Եւրոպայի մասերն գրաւել տիրեց կ. Պոլսոյ:

Սլաւներու և բիւզանդեան կայսրերու պայքարը տեւեց աւելի քան 700 տարի և միայն այն առեն վերջացաւ, երբ երկու կողմն հաւասարապէս թշնամի նոր ազգ մը Եւրոպա անցաւ Ասիայէն ու մրտաւ մէջերնին և սկսաւ երկու կողմը միանգամայն զարնել, առանց անոնց խեղ գլուխը բերելու որ երկու կողմը միանան այս նոր թշնամիին դէմ, որ էր Օսմանեան տէրութիւնը:

— Ինչ ինչ դարերէ ի վեր Գարատաղ անունը ինչպէս ազգի մը անունն է, ինչպէս ազգի մը անունն է, ինչպէս ազգի մը անունն է,

Նոթերորդ դարու սլաւական այդ արշաւանքով կազմուած սերպական թուղաւորութեան մասը կը կազմէր Գարատաղ և իր այդ մնաց մինչեւ անոր վերջնական կործանումը Դասովոյի մեծ ճակատամարտովը Սուլթան Մուրատ Ա.ի ձեռքով 1389ին։ Գարատաղ սակայն Սերպիոյ պէս չնուաճուեցաւ բոլորովին Օսմանցիներէն, վասն զի իր լեռնային դիրքը օգնեց իրեն հրասակային պատերազմութեամբ հեռու պահել իրմէ օսմանեան արշաւանքը, մինչեւ որ 67 տարի վերջ, այն է 1456ին այսինքն կ. Պոլսոյ առումէն երեք տարի հետը, երբ Մահմէտ Սուլթանը ուրիշ աւելի կարեւոր գործերով զբաղած էր, սերպ իշխան մը, Ստեփան Զերնօվիչ, հիմը դրաւ Գարատաղի սեղական իշխանութիւնը։

Իսկ թէ ինչպէս չարունակուեցաւ և հասաւ մինչեւ այժմ, կը խօսինք յաջորդ յօդուածովը։

ՄԱՐՏԻՆ ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ՈՐԲ. ԿԵՂՐ. ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՅ

ՄԷԿ ՆՈՐ ԿՈՉԸ

Կիլիկիոյ Որբանոցաց Կեղր. Ցանձնաժողովս կուգայ յայտարարել ներկայիս թէ քիչ օրէն հրապարակ պիտի գայ իր պաշտօնի կոչուղէն ի վեր երրորդ գործառնութիւններուն ընդարձակ տեղեկագիրը, որով պիտի պարզուի թէ ինչպէս հիմնուեցան իր մասնակարգած որբանոցները, ինչպէս կարելի եղաւ զանոնք մասնակարգել մինչեւ հիմա, ինչ է անոնց ներկայ կացութիւնը և ինչ միջոցներով կարելի պիտի ըլլայ չարունակել կիլիկեան որբերու խնամարկութեան գործը։ Այս տեղեկագիրը, որ յանձնաժողովս անդամներէն Սարգիս Սուրէն էֆէնտիի պատրաստած կիլիկեան որբերու ընդարձակ վիճակագրութիւնն ալ կը պարունակէ իր մէջ և իրր Ազգ. Կեղր. Վարչութեան ու անով առաջին ուղղեալ համարատուութիւն կը պատկերացնէ յանձնաժողովս հաւատական բոլոր գործառնութիւնները, ցոյց կուտայ թէ յանձնաժողովս իր կազմութեան թուականէն (1909 օգոստոս) մինչեւ 1910 դեկտեմբերի վերջ, իր խնամոց յանձնուած 1426 որբերուն համար վճարած գումարն է օսմ. ոսկի 13651,13, նոյն ժամանակաշրջանի մէջ իր ունեցած հասոյթն, որուն գումարը կը յանդի 15513.09 ու կէսի։ Վճարուած գումարին մէջ միայն 4872ուկէս ոսկին պնդական նպաստ ըլլալով, մնացեալը յանձնաժողովս ֆանքերով ու ճեղերով հոգացած է ու յատկացուած իր նպատակին։ Այս տարուան ընթացքին թէեւ որբերու թիւը պակաս է քիչ մը, բայց և այնպէս Ազգէն եկած նպաստին համեմատութիւնը ալ աւելի պակաս է, այնպէս կարծուելով թէ պետական նպաստը բաւական պիտի ըլլայ որբերու խնամարկութեան համար։ Ուստի հաստատութեամբ իմացանք թէ պետական նպաստը այս տարի ալ պիտի տրուի, սակայն մինչեւ անդամ երբ այդ գումարը ստանանք, դարձեալ մեծ բաց մը կ'ունենանք մեր պուտէին մէջ, ինչպէս ունինք այսօր։ Հաճեն, Մարաշ, Տէօրթիօլի և Հասանպէյլիի մեր որբանոցները անմէջապէս դրամ կը խնդրեն թէ՝ այս եղանակին տարեկան պարենաւորումի համար և թէ մանաւանդ վճարելու համար այն պարտքերը զորս հարկադրուած էին ընելու։ Լսեր որում յանձնաժողովս բացարձակ անկարելիութեան մէջ կը գտնուի դրամ դրկելու օրը օրին։ Դեռ մէկ քանի օր առաջ Տէօրթիօլի և Հասանպէյլիի որբանոցներու անօրէն Փաուլն վրդ. կը հաղորդէ թէ ուրիշ պէտքերէն զատ վեց հարիւր ոսկիի կը կարօտի՝ միայն պարտքերը վճարելու համար. մինչդեռ կեղր. Ցանձնաժողովս ի վիճակի չէ այսօր գոնէ մասամբ գոհացում տալու։ Այս տողերը գրուած պահուն նոր հեռագիր մը դարձեալ Փաուլն վրդ.էն՝ յանձնաժողովս վերոյ փոխանակելու դրամու պարտաւորուած բլլալը կը յայտնէ և յանձնաժողովս դանդաղեալ պիտի ի չի կրնայ ընել։

Ճշմարիտ է թէ մասնաւոր պետական նպաստին, յանձնաժողովս չպիտի կրնար չարունակել կիլիկեան որբերու խնամարկութեան գործը, հնոյակալութեամբ կը յայտարարենք թէ պետական նպաստը մեծ օգուտ ունենար յանձնաժողովս, բայց ինչպէս որոշ կը տեսնուի, պետական այդ նպաստը բաւական չէ հոգալու մեր որբանոցներուն մէջ գտնուող որբերը, առանց յիշելու անոնցմէ դուրս մնացած հարիւրաւորները։ Հետեւապէս յանձնաժողովս տարուած է նորէն կոչում ընելու հայ ժողովուրդին բարեսիրական զգացումներուն և խնդրելու որ ինչ աղնիւ առատաձեռնութեամբ որ վերաբացուեցաւ առաջին անգամ կիլիկեան որբերու խնամածութեան գործին հանդէպ ու ինչ հանդուրժով որ ուզեց տարար կանգնել յանձնաժողովս, նոյն առատաձեռնութեամբ ու նոյն հանդուրժով չարունակէ ընծայել մեզ իր թանկագին աջակցութիւնը, եթէ չուզեր, տեսնել իր որբերը անպատպար մնալու վտանգին մէջ։ Այս տարիս կը խնդրենք նաև մեր որբապաշտպան ընկերութիւններէն ու ազգայիններէն, ինչպէս մեր օժանդակ Մասնախումբերէն որ, առաջինները իրենց պարտքերը հաճին վճարել ու երկրորդները նկատի առնելով կեղր. սընտուկին անձուկ վիճակը, փութացնեն նուիրատուներու հասոյթները, դրամները ուղարկելով դանձապետ Ա. Թօփալեան էֆ.ի, Թօփալեան Խան, կ. Պոլիս։

(Կիլիկ. Որբ. Կեղր. Ցանձնաժողովոյ

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱԼՊԱՆԻԱԿԱՆ ԸՄԲՈՍՏԻՊԻՆԸ

Թօքլիքէն առջի օրուան թիւով կը հեռագրեն թէ օսմ. զինուորները մեծ մասամբ սեղուն մէջ հաստատուած են։ Մեծաքանակ պաշար կը հանի ամէն օր։ Զինուորները ցերեկ ատեն մարզանք կը ընեն և պարապ ատենին զատարձալի խաղերով կը զբաղուին։ Զինուորներուն բարոյական վիճակը լաւ է։ Զինուորները նոյն իսկ ձեռք չեն դպցուցած բմբոստ Մալիսորներու ձգած պարպուած Սպասներու հրամանին դիմաց, հիրաւն թոյլ չի տրուիր որ մշակուած արտերու մէջէն անցնին։ Այս տարուան հունձքը չատ լաւ է և Մալիսորները պիտի ստանան ամէն, եթէ հրաւք իրենց տեղերը դառնան։

*** Դարատաղի թագաւորը առջի օր սերբերենց դեսպանները իր ներկայութեան ընդունելով զանգատած է թէ օսմ. կառավարութիւնը չարունակ օգնական զինուոր կը գրկէ սահմանագլուխ։

*** Անգլիոյ պատգամի գործոց նախարարութեան խորհրդական Պ. Մաք Գինոն Վուտ Երեսի. Ժողովին մէջ յայտարարած է թէ անգլիական կառավարութիւնը, թուրք նոր բէժիմին չհոգուն համար, կը փափագի Ալպանիոյ խաղաղացումը, աղատական ու վճռական պայմաններով սակայն։ Խորհրդականը աւելացուցած է թէ անկարդութեանց ծաղրելի զսպումը և անոնց չարունակումը մեծ երկիւղ կը պատճառէ ամէն անոնց որոնք կը փափագին Թուրք կառավարութեան ուժը և վարկը աւելցած ու Պալքաններու մէջ խաղաղութիւնը ապահովուած տեսնել։ Խորհրդականը ի վերջոյ ըսած է թէ միւս տէրութեանց բաղձանքն ալ ատ է և անոնք ալ միեւնոյն ուղղութեամբ կը բանեցնեն իրենց ազդեցութիւնը։

*** Թուղթէն յուլիս 3 թիւով պատերազմական նախարարութեան քաջուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ըմբոստներու խումբ մը յարձակում գործած է Բրօքայի զինուորական չրջանակը դրաւող զօրաքանակի բանակատեղիին վրայ։ Հակառակ հեղեղատաց անձրեւին, զինուորները թնդանօթաձգութեան սկսած են։ Ասոր վրայ, ապստամբները խոյս տուած են։ Թուզիի կողմը քանի օրէ ի վեր ըմբոստները մէկտ կը նեղին օսմ. զորագունդերը։

*** Բ. Դուռ հասած տեղեկութիւններուն նայելով, Գարատաղի կառավարութիւնը մեծ փութով առաջ կը տանի զինուորական ապառազմութիւնները։ Սանմանագլխի ռազմագիտական չատ մը կէտերը ամրացուած են։

*** Շքոտրայէն հասած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ հրաման տրուած է ինչպիսինները զինուորական հակզութեան ենթարկել։ Այդ անօրինութեան պատճառը սա է որ ապստամբները կ'ուզեն լեկեցիները կրակի տալ, օսմ. զինուորներուն վրայ ձգելու համար պատասխանատուութիւնը։

*** «Թրիպունա» լրագիրը կ. Պոլսէն հեռագիրներ ստացած է, որոնց համաձայն, պատերազմական նախարար Մահմուտ Շեվքէթ փաշա, Նախարարաց Խորհուրդին որոշումով, բանակը ընդհանուր շարժման մէջ դրած է։ Թնդանօթներ ու զօրագունդեր դրկուած են՝ Դարատաղի, Ցունանստանի, Պուլկարիոյ և Սկոպլոյ սահմանագլխներու ուղղագիտական կէտերը դրաւելու համար։ Բ. Դրան վերապահ քաղաքականութեան մէջ առաջ եկած այդ փոփոխութիւնը զանազան կերպով կը մեկնուի դիւանագիտական չրջանակներու կողմէ։ Իտալական Թերիմը կ'ըսէ թէ ապստամբական չարժում մը առաջ եկած է Եպիրոսի և Հարաւային Ալպանիոյ մէջ։

*** Զէֆինեէի օսմ. դեսպանին կողմէ հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ալպանիացի փախստականներու մեծ մասը կը պատրաստուի իր տեղերը դառնալու։ Նախարարաց Խորհուրդը իր առջի օրուան նիստին մէջ նկատի առնելով այդ հեռագիրը, Շեվքէթ Թորլաք փաշայի և Զէֆինեէի օսմ. դեսպանին հրամանագրերից ամէն դիւրութիւն ընծայելու վերադարձողներուն։

*** Պերլինէն հասած հեռագրի մը նայելով, Իսմայիլ Քէմալ պէյ յայտարարած է թէ օսմ. կառավարութիւնը Ալպանիացիներուն պահանջումներու պէտք է ընդառնի, ներկայ ամէնը չվերջացաւ, եթէ կ'ուզէ որ ընդհանուր ապստամբութիւն չծագի Ալպանիոյ մէջ։ Այդ պահանջումները պարզուած են յունիս 22ին Զէֆինեէ խմբագրուած և 12 յօդուածներէ բաղկացած վիճակագրին մէջ։

*** Երէկ գրած էինք Դ. զօրաբանէն հրամանատար Էսէնէմ փաշայի վրայ եղած մահափորձը։ «Բէյնոն» կ'ըսէ թէ վրէժխնդրութեան մը արդիւնք է։ Ասպի անուն Ալպանիացի մը, որուն եղբայրը գլխատուած էր անցեալ տարի, Վերին Սիլանիոյ մէջ ծագած ապստամբութեան հետեւանքով, երդում ըրած էր եղբօրը վրէժը լուծելու, լուսարարութեան ապայ մը մեկնելով։ Ասպին հոս սասկրկու Ալպանիացիներ դարանակալ եղած էին։ Իսէէմ փաշան անցած ատեն Ասպի հրացանը քաշած է։ Մահաբերաբար Իսէէմ փաշայի դէմ եղած մահափորձ մը չէր։

*** «Ժէօն-Թիւրք»ի ըսածին նայելով, Բ. Դուռը լիակատար պարզեայ մը ստացած է, որ կը հաստատէ Իսմայիլ Քէմալ պէյի ընտրած երկդիմի ընթացքը ալպանիական ապստամբութեան առթիւ։

*** Շքոտրայի կուսակալը. բանակցութեան մտած է Վլիթալիս ֆրանսական ընկերութեան հետ, Պոյանա լիճը ցամքցնելու համար։ Այդ աշխատութեան ընդարձակ 150,000 աէօնիւմ մշակելի հող ստանալու պիտի ըլլայ, որուն 125,000 աէօնիւմը կը պատկանին օսմ. կառավարութեան, իսկ 25000 աէօնիւմը՝ Դարատաղի կառավարութեան։ Այդ աշխատութիւնը ի գլուխ հանելու համար 5 միլիոն ֆրանքի պէտք կայ։ Մէկ մասը Դարատաղի կողմէ պիտի վճարուի։ Այդ հանրագրեան ձեռնարկը մեծ ուրախութիւն պատճառած է ժողովրդեան։ Ծովային նախարարութիւնէն ստիպողական ինդրուած է որ 3 շոգենաւերու և 6 կամրջանաւերու յանձնարարութիւնը փութով կատարուի, քանի որ Նախարարաց Խորհուրդը արդէն որոշում առած էր այդ մասին։ Ժողովուրդը կը սպասնիլ որ այդ չոգենաւերը դեռեւին։

*** Հակառակ պաշտօնական հերքումներու, կացութիւնը լաւ չէ Եպիրոսի մէջ։ Եանեայի կուսակալ Պապանդասէ Մուսթաֆա Զէքէրի փաշա ներքին գործոց նախարարութեան հեռագրած է թէ պարենական դրամագլուխներ կը սպառնան Սանթի-Քուարանթայի կղզիները։ Կուսակալը ինդրած է որ օգնական զորք դրկուի անմիջական կերպով։ Մինչեւ հիմա հինգ վաշտ դրկուած են, երեքը Անատոլուէն և երկուքը կ. Պոլսէն։ Այս վերջին երկու վաշտերը, Եղերդի մէջ բանակած զինուորներէն, առջի օր Հոմբայ եկած են «Սէլիմա» չոգենաւով։ Գիւղացիները սարսափի մատնող հրասախումբերը հինգ հատ են։ Մուհարրէմ Բուլիի վարած բրասխումբը ամենէն զօրաւորն է։ Եանեայի իշխանութիւնները խիստ միջոցներ ձեռք առած են այդ չարժումը զսպելու համար։ Դրկուած օգնական զինուորները Սանթի-Քուարանթայի և Սվրոնեայի մէջն ալ ցրուեցան, հրասախումբերը հետապնդելու համար։ կառավարութիւնը ծովու կողմէն ալ խիստ միջոցներ ձեռք առած է։ «Ասարը Թէվֆիք» գրաւորը և Թրքիանաւ մը նահանգին ծովեզերքին վրայ պիտի հսկեն, Բրէվէզէն մինչեւ Սվլոնա։ Եանեայի նրեսիոնան Մամօքալօ էֆ. առջի օր ներքին գործոց նախարարին հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Եսլիրոսի կացութեան մասին։ Հասած վերջին լուրերու նայելով, հրասախումբերը ցրուած են և կացութիւնը քարուքանդ է։

ՄԱԳՐԻԲԷՕՅԻ ՈՃԻՐԸ

Նախարարաց Խորհուրդը իր առջի օրուան նիստին մէջ որոշում առաւ Զէքի պէյի սպանութեան գաղտ տեսնել Եղեռնագաս Ատանին առջեւ, որպէսզի բոլոր մանրամասնութիւնները պարզուին։

*** Մաղրիբէօյի հարցաքննիչ դատաւոր Անմէտ պէյ առջի օր նորէն հարցաքննեց երկու ամբաստանեալները, հարցնելով թէ իրենցդէմ տրուած վկայութիւններուն ինչ պատասխան ունին։ Ամբաստանեալները յայտարարեցին թէ ըսելիք նոր բան մը չունին։

*** Ամբաստանեալներու գործածած բէվոլվէրներուն մասնագիտական քննութիւնը առջի օր տեղի չունեցաւ, որովհետեւ ոստիկանութեան երկու բժիշկները Հայտարփաշա գացած էին, դիակը քննելու համար խեղդագրի մը, որ Եէսիդլէի Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ դանակոծուելով մեռած էր։

*** «Բէյնոն» կը հերքէ սա լուրը թէ Մաղրիբէօյ բնակող Դաւմանեան էֆ. և կինը ամբաստանեալներուն դէմ վկայութիւն տուած բլլան։

*** Ամբաստանեալ Մուսթաֆա Նաղրմի եղբայր Երեսիոնան Տէրվիշ պէյի համար յանձնարարեցին թէ Պոլսէն հեռացած է։ Տէրվիշ պէյ առջի օր «Սասան»ի խմբագրատունը երթալով սա յայտարարութիւնը ըրած է. «Եթէ հրաւք հաստատուի որ եղբայրս այդ գործին մասնակցութիւն ունի, ո՛չ թէ պիտի պաշտպանեմ զայն, այլ անոր մահապարտութիւնը պիտի պահանջեմ։» Տէրվիշ պէյ ըսած է որ քանի մը օրէն Սէրէզ պիտի երթայ անձնական գործերու համար, և թէ կը ցանի որ տարբեր կերպով կը մեկնուի իր հեռացումը, եղբայրը ամբաստանուած ըլլալուն համար։

ԳԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ԵԼՄԱՂԻՆԻ ՄԷՋ

Ռիւթէրի գործակալութիւնը սա հեռագիրը ստացած է Ճիզգանէն, յունիս 29 թուով. «Մուհամմէտ Ալի փաշայի հրամանին տակ գտնուող արշաւախումբը կատարեալ պարտութիւն կրած է։ Մուհամէտ Ալի փաշա սատկացած է բանակցութեան մտնել Ակիտ Իտրիսի հետ, որ կ'ուզէ Էմիր անուանուիլ։ Եօթը վաշտեր, գնդ. Բիրա պէյի հրամանատարութեան տակ, Սանասէյն Ճիլան մեկնած են»։

*** Ռիւթէրի գործակալ Թիւնը նոյնպէս սա հեռագիրը ստացած է Լոնտոնէն, յունիս 28 թիւով. «Պարտական մեծ ուժեր համախմբուած են Լոնտոնի չրջանները։ Քաղաքին Ջորի ճամբաները ապրատամներուն ձեռքը կը գտնուին։ Կը վախցուի որ ըմբոստները յարձակում ընեն քաղաքին վրայ։»

*** «Ռէնթր» կ'ըսէ թէ Բ. Դուռ ոչ է տեղեկութիւն չէ հասած օսմ. բանակին պարտութեան մասին։

ՆԵՐՆԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆ

Նախարարաց Խորհուրդը իր առջի օրուան նիստին մէջ որոշած է երկաթուղիի հետեւեալ գիծերու չինութիւնը։ Բուսէրիի մէջ՝ 1. Բրիչթիա-Բէզլէբէ-Տէպէլ-Շէնքին։ 2. Մանասիրը - Բէյնէ - Օխրիսա-Սէրֆիէ - Եանեա - Զամը։ 3 Օխրիսա-Տէպէլ։ 4. Մանասիրը-Իչիլի-Բօմանովա-պուլկարական սահմանագլուխ։ 5. Բարա-Մէրիկ-Հիլէնական սահմանագլուխ։ Ասատոլուի մէջ՝ 1. Էնկիւրի-Սրլաղ. 2 Էնկիւրիւ-Կասարիա և ռուսական սահմանագլխի գիծերը՝ Տրապիզոն-Երզրում-Երզընկա։ Երկաթուղիներու չինութիւնն Բէյժիին ընդհանուր տնօրէն Պ. Տրլոնէյ Նախարարաց Խորհուրդի զումարման հրաւիրելով, իր կարծիքը յայտնեց այդ գիծերու չինութեան մասին։ Թրանսական դրամատէրերու աշակցութեամբ պիտի չինուին այդ գիծերը։ Ասատրական դեսպանը առջի օր տրաքին գործոց նախարարին այդեկոյսով կարգ մը զեկոյցներ բրաւ Պոսնայի և Միթրովիցայի գծերու միացման մասին։

ԳՈԼԵՐԱՆ

Միքրոսպէնեան քննութեամբ հաստատուած է որ մայրաքաղաքի մէջ պատահած վերջին երեք կոկանեի դէպքերը ասիական քոլերա են իսկապէս։ Կառավարութիւնը պարտի առողջապահական ամենախիստ միջոցներ ի գործ դնել ժամ առաջ, համաճարակին տարածումը արգիլելու համար։ Քաղաքապետութիւնը որոշած է Բէյհասանէն Ջորի ամբարանոցները մաքրել։

Պ. ԲԻՍՄԷՆԻԷՐԻ ԱԳԵՏԻԱՆԳՈՒՄԸ

Սկանդինէն գերման թերթերուն կը հաղորդեն թէ տեղական իշխանութիւնները բրօֆէսէօր Բիսմէնիը առեւանգող ուսանողներուն հետը գտած են։ Տեղական իշխանութիւնները լուր առած են թէ բրօֆէսէօրը առեւանգող Լոյիս և Թոմաս անուն աւազակախումբերը Ցուսէլիքի մէջ պահուրտած են, որ Օլիմբիան սահմանը կը գտնուի։ Բայց անոնք մտադրութիւն ունին Եէնիճէի լիճը երթալու, ապահով տարատան մը գտնելու համար անոր ճահիճներուն մէջ։ Այդ նոր հետքերը գտնուելով հանդերձ, զինուորական իշխանութիւնները իրենց հետազօտութիւնները կը չարունակեն Օլիմբիան չրջակայքները։ Լաւատեղեակ լուրերու համաձայն, աւազակախումբը էյսաճանի մօտ թրքական Սատոլա գիւղը կը գտնուի։ Աւազակախումբը հետապնդող ջոկատին մէջը կասկած յայտնած է թէ գերման բրօֆէսէօրը ինքզինքը առեւանգեց տուած է, աւազակներուն հետ նախապէս համաձայնելով։

ԼՐՏՆՍՈՒԹԻՒՆ

«Պալքանոբա Թրիպունա» թերթը կ'ըսէ թէ պուլկար սպաներ Էսիրնէի զօրանանգին պատկանող օսմ. ոստայ մը ձերբակալելով, Սոֆիա դրկած են։ Սպան յայտարարած է թէ ինք փախստական է, մինչ պուլկար սպաները կը կարծեն թէ լրտեսութեամբ կը զբաղի ան։

ԴՆԵՐՈՒՄ

Օսմ. ազգային ժողովն առթիւ կայս. կառավարութիւնը ներում պիտի չնորհէ Պատերազմական Ատեաններու կողմէ գատաստանութիւն կրած այն ոճիրներուն, որոնք ներման արժանացած չէին Սուլթանին Բուլգարի ուղեւորութեան առթիւ։

ԵՒՏԳԻԳ ՊԼՈՒՄԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

«Ընէնի Կաղէթա» կ'իմանայ թէ Խորհրդարանի յառաջիկայ նստաշրջանին Կիպրէիսարի կուսակցութեան պատգամաւորներն ալ պիտի գան, Սաաղդ պէյի կուսակցութեան մէջ մտնելու համար, որ «Օսմ. Միութիւն» անունը պիտի կրէ։

ԱՐԻՈՆԱԼԵՑ ԿՈՒԻ

Գարատաղէն կը հեռագրեն թէ Գատոպոյի մէջ Հաճի Ալի անուն կրեսլիի մը և տեղւոյն միւսերին միջեւ, ծագած վէճէ մը հետեւանքով, գիւղացիները կռիւ մասի բաժնուած են։ Միւսներու անունն մէջ հօրեղբարուն քիւրտ կիներ, զանազան զէնքերով զինուած յոյն կիներ։ Ճանապարհներուն վրայ յարձակած են, թոյլ չտալու համար որ իրենց արտերը ի գործ դնեն։ Գարատաղէն զրկուած հարիւրապետի-զինուորներու անդորրութիւնը վերահաստատած են։

«ԺԱՌԻՈՆԱԼ»ՆԵՐՈՒՆ ԲԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ցանձնաժողով մը պիտի քննէ այն «ժուրնալները, որոնք Բերայի կառավարչատան նկարագրէն գանուած են։ Այդ յանձնաժողովին անդամ կարգուած է հարիւրապետ Թալիա պէյ։

ՖՐԱՆՍԱՆԱՆ ԴԱՍՊԱՆԸ

Կ. Պոլսոյ Ֆրանսական դասպան Պ. Պոնտաս, որ արձակուրդով պիտի մեկնէր, իր կառավարութենէն հրաւանք ստացած է և իր մեկնումը յետաձգելու։

ԲԱՆՁ ԲՆԱՅՆԱԾ ՊԱՇՇՈՆԱՏՈՒՆԵՐԸ

Նախարարաց Խորհուրդը իր առջի օրուան նիստին մէջ խորհրդակցութիւն կատարեց քարտուղէն դուրս ձգուած պաշտօնատարներու կացութեան վրայ, որոնց ամսաթոշակ յատկացնելու մասին։ Խորհուրդը որոշեց ոչ միայն թոշակ չտալ անոնց մինչեւ Խորհրդարանին բացումը, որում կազմ օրինագիծ մը պատրաստուած է քարտուղէն գուրս ձգուած պաշտօնատարներու մասին։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊԵՐԵՐ

ՈՃԻՐՆԵՐՈՒՆ ՇԱՐՔ ՄԸ.— Անատոլուի Տէպէլի և Շիլէի միջեւ գտնուող Հաճի գիւղէն Տէլի Ալիով ոճիրներու չարք մը գործած է, որոնք կը յիշեցնեն Փաշա Պաղչէի մէջ անցեալ տարի ի գործ դրուած ոճիրները։ Տէլի Ալիով, որ վաղեմի չարագործ մըն է, Ագ-Պաչ գիւղէն Հանիքի անուն ամուսնացած կին մը կը հետապնդէր։ Այդ կինը, որուն ամուսինը զէնքի տակ կոչուած է, վերջապէս տեսնելով որ Տէլի Ալիովի, վախնալով անոր դրած սպասնալիքներէն։ Գիւղին մէջ զգացուեցաւ թէ կինը բարեկամ մը ունի։ Յայտարարուեցաւ Հանիքին ընտանիքի ոստիկանութեան գանգատուելու։ Ոստիկանութիւնը բաւականացաւ վկայութիւնները լսելով, առանց կարեւորութիւն ընծայելու իսկ։ Տէլի Ալիով, զարգացած ուզեց վրէժ լուծել։ Ուստի տնայի տեղ մը սպասեց Հանիքին վրայ յարձակիլ։ Յաջողեցաւ։ Հանիքի մէկ հարուածով զլխատեց զայն։ Յետոյ Թարանիքի կինը վիրաւորեց տասներկու տեղէ։ Իսկ Հանիքի քահի մը թեթեւ վէրքեր առնելէ յետոյ մեռակայ գիւղը ապաստանեցաւ։ Յաջորդ օրը, Տէլի Ալիով չունչը առաւ Ագ Պաչ գիւղը, Հանիքին փնտռելու համար։ Չգտնելով զայն, քրոջը սրոը դնաց և հարցուց թէ ուր կը գտնուէր Հանիքի։ Քոյրը պատասխանեց թէ չէր դիտեր ուր ըլլար։ Տէլի Ալիով, զայրացած, մտացաւ տունը մը իջնելու քրոջը։ Յետոյ դանդաղ վիրաւորեց օգնութեան հասնող գիւղացիները։ Հիմա Տէլի Ալիով լեռը քաշուած է և գիւղացիները ստրատիի մասնելով ապրուստը կը ճարէ։

ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ.— Անցած իրիկուն Ալիքը Մէրմէրի թնակիչներէն դիր-Սարգիսի Մաճիտ պէյ և մեզբասյին վերտեսչութեան քարտուղար Պէյհէքի միջեւ

ԱՊՏԻՒԼ ՀԱՄԻՏ ԵՒ ՇԷՐԼՕՔ ՀՈԼՄՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՇԵԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԹՈՒՐՔ ՀԵՐՈՍՈՒԻՄԻ ՄԸ

ԳԼՈՒԽ Գ.

— Երեք օր չանցնիր, բան Ալպոս պէյ, ինքն ալ յայտնիանօրէն գործ եկիրով Ասպիլ Համիտ. քալէն, երեք օրուան մէջ Ստամբուլ ղարձած է... Տիա պէտք է որ անմիջապէս Գէլքնը տեսնամ ու ամէն անցած դարձածը հաղորդեմ իրեն... Ուզուն Եայլայէն եկող գնդուէի մը կարելի չէ որ ոտնակոխ ընէ Սուլթանուէի մը... ա՜ն, Զիա փաշա, դուն ալ ինչ փորձանքը մոցուցիր պարան ու դուն պէտք է որ կրես պատիժը...

ԳԼՈՒԽ Ե.

"ԱՄԷՆ ԲԱՆ ՅԱՋՈՂ Է։։

Իզզէթ փաշա իր Վենտիաս ափրոջ քովէն մեկնելէ ետքը, անմիջապէս հետամուտ եղաւ Մաք Լայիր գտնելու, ինչ որ չատ դիւրին գործ մը չէր, որովհետեւ Անգլիացին Եէրտրը ձգած տանիչերը ծածկեցին ուր պիտի երթար, սա գիրաղանց պատճառաւ որ ինքն ալ այն տաեն չէր գիտեր թէ ո՛ւր պիտի հասատուէր։

— Բնականաբար Բերայի մէջ պանդոկ մը գտցած է, մտածեց Սուլթանին սիրական քարտուղարը, բայց միթէ իր բուն անունո՞վը իջեւանած է հոն թէ կեղծ անուն մը առած է... հաւանօրէն կեղծ անուն մը առած պիտի ըլլայ և այս պարագային ան՛ա՛ գործը կը դժուարանայ։

Այս խորհրդածութիւնը կ'ընէր Իզզէթ փաշա Գէչիկիաչէն կառքով Բերա գացած մինչեցին։

Պղատանանը Բերայի Մեծ Փողոցը հասնելով՝ նախ սկսաւ այցելել գլխաւոր պանդոկները, Թօքմիլեան, Պլիսիթօյ, Բերա Բալաս, օթէլ Բրէօյքրը, օթէլ որ Լոնտրէն. Բայց ի զուր, ո՛չ ոք նկարագրուած Անգլիացիին նմանող յատկանիշ մը ունէր երկու երեք օրէ ի վեր։ Ցետոյ սկսաւ քննել երկրորդական ու երրորդական օթէլները, առանց արդիւնքի մը։ Ալդէն կէս օր եղած էր ու տակաւին Մաք Լայիի հետքը չէր կրցած գտնել։

Իզզէթ փաշա՝ յուսահատ՝ կառքը կեցնել տուաւ Մեծ Փողոցին վրայ գտնուող Եանիի գարեղրատունը և վայր իջաւ ճաշելու համար։

Հատատուութեան ապստամբները, որ զինք կը ճանչնային ամենախորին ակնածանքով ընդունեցին ու առանձնարանի մը տարին Սուլթանին անձնական քարտուղարը զարեղրատան լաւագոյն տեղը։

Հաղիւ թէ սեղանը չտեսած ու ադանդերները բերած չարած էին, փաշան որ ուշքը յատած էր գարեղրատան մուտքի դրան կողմը, ուրախութեան ճիչ մը արձակեց։

Մաք Լայն, ներանը ծխախոտ մը, ձախ ձեռքը տարտին գրպանը և աջ ձեռքին մէջ քանի մը լրագիրներ բռնած ներս կը մտնէր, ժպտուն, ինքնագոհ երեւոյթով մը։ Հեռուէն արդէն իսկ նշմարած էր փաշան և ուղղակի դէպի անոր կը յառաջանար։

Ասպիլ Համիտի սիրական քարտուղարը, որ իր անյոգնող վնտռտուքներէն սրտնեղած՝ մոռցանել ու դաժան դէմք մը ունէր, մեկէն զուարթացաւ և երեսին վրայ ուրախութիւնը ճառագայթեց։

— Պարոն Մաք Լայն, գոչեց երբ Անգլիացին բղաղրովին իրեն մօտեցաւ ու ձեռքը երկարեց, գիտէք որ չորս ժամէ ի վեր ձեզ կը վնտռեմ Բերայի բոլոր պանդոկներուն մէջ...։

— Կնայիք տակաւին չորս օր ալ վնտռեմ առանց զիս գտնելու... որովհետեւ այլեւս պանդոկի մէջ չեմ բնակիր։

— Ուրեմն բնակարան մը վարձեցիք։

— Ո՛չ թէ բնակարան մը՝ այլ կառաուորիով սենեակ մը վարձեցի հայրենակիցի մը տունը... բայց առանք կարեւորութիւն չունին, զիս կը փնտռէիք ու ահաւասիկ պատ, լսեցանը այս է... այժմ կրնաք ըսել թէ ինչ պատճառաւ պէտք զգացիք զիս փնտռելու...։

— Անշուշտ, պարոն Մաք Լայն, բայց նախ և առաջ հաճեցէք սեղանակից բլլալ ինձ, որովհետեւ կ'ենթադրեմ որ տակաւին չէք ճաշած...։

— Ո՛չ, չեմ ճաշած և ամենայն սիրով կ'ընդունիմ ձեր հրաւէրը, պատասխանեց նոխկին գաղտնի ոստիկանը և գլխարկը հանելով տեղաւորուեցաւ։ Իզզէթ փաշայի դէմը և անմիջապէս ուիսքի մը ապսպրեց ծառային որ՝ մօտեցած՝ հրամանի կը սպասէր։

— Ձեզ այսքան ամապարանքով փնտռուելս պատճառը այն է որ, թացատրեց Իզզէթ փաշա, Վենտիա Տէրս կ'ուզէ դիտնալ թէ ձեր սիրած խուզարկութիւնները ինչ վիճակի մէջ են, թէ կարելու հեաք մը գտած էք և թէ յոյս ունիք յաջողութեան... այս առտու կանուխ զիս իր քով կանչել տուաւ և հրամայեց որ մինչեւ իրիկուն իրեն որոշ պատասխան մը տանիմ... կը յուսամ որ ձեր խուզարկութիւնները յաջող պայմաններու մէջ կ'չարունակուին։

Անգլիացին իր տոգեւ զրուած ոսկիի գաւաթը կիսովի պարզեց և չորս գարմանքն ինչպով մը պատասխանեց։

— Զէ՛, խուզարկութիւնները վէճ չարունակուին։

— Ինչպէ՞ս, ինչո՞ւ համար, գոչեց պղատանանը զարմացումով։

— Որովհետեւ արդէն խուզարկութիւնները լրացան։

— Լրացա՞ն... առանց արդիւնքի մը։

— Ընդհանրապէս կատարեալ ապարդիւնութեամբ։

Այս պատասխանը այնքա՞ն տարօրինակ թուեցաւ Իզզէթ փաշայի որ չկրցաւ զարմանքն ու թերահաւատութիւնը թաքցնել, և կասկածոտ դէմքով մը Անգլիացիին նայելով՝ ըսաւ.

— Ճշմարիտը չեմ կրնար հաւատալ։ Աշխարհի լուրջ խնդրի մը մասին կատարեալ ուզէք, այսուհանդերձ ձեր խուզարկութիւնը այնքա՞ն տարօրինակ են որ ինչպէս կասկածելի...

(Շարունակելի)

Զբրբրծրյան կը զատնային կառքով, երբ ճամբան հանդիպեցան կառք նստած երեք անձերու, որոնք սկսան նախատական խօսքեր ուղղել։ Ղեր-Հազարապետ և իր բարեկամը ոչ մարդոց բոլոր թէ բրամնին չէր վարեր։ Հայոնդիներէն մէկը պէտք պէտք վրայ յարձակեցաւ, բայց Պէտ-ճէթ պէտ վրայ կառուցի հարուածով մը գետին սապատեց։ Անծանօթ մարդուն ընկերներէն մէկը Մաշիա պէտի վրայ խոյացաւ։ Թէև ապտակ կերաւ բայց յարձակումը չարուն-նակից զաչոյնով։ Պէտճէթ պէտ տակը ա-ռաւ զայն, զսպելու համար, սակայն կրա-նակէն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ գա-չոյնի երկու հարուածով։ Յարձակողները կառք նստելով խոյս տուին։ Այդ մարդոց ինքնութիւնը չհակցուեցաւ, բայց թա-թարի դէմք ունէին։

ԾԵՆԿՈՒՄԻՒ.— Աբմտիքի միջնորդ Պօղոս Կիրակոսեան և ընկերը Երուանդ ծեծեցին կառապան Վասիլի կինը և սպառ-նալիքներ ըրին անոր։ Կինը յոլ ըլլալով վիժեց։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն կը կատարէ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՍՅՈՒԼԱՆԱՄԸ

Այրիանամ յանձնաժողովի վերջին նիստին հրաւիրուած էր Համարձակում էֆ. Պոյաճեան։ Այս տարիս յանձնաժողովի ան-դամները ընդունեցին Պոյաճեան Էֆ.-ի որ Կիլիկիա այցելութեան տարիս քննէ նոյն չրջանի Այրիանամ յանձնաժողովներու հաշիւները։ Այրիանամ յանձնաժողովը հինգերորդ անգամ ըլլալով Ատանայի Այ-րիանամին վերարժանաց հաշուեցուցակ մը, որու մէջ սխալներ նշմարուած էին։ —Կիլիկիոյ Ս. կաթողիկոսը տեղեկութիւն տուած էր թէ իրեն զրկուած 200 ոսկիէն միայն 28 ոսկի բաշխած է։ Յանձնաժո-ղովը որոշեց գրել որ մնացեալը անձերէն-միելի մնայ։ սակէ զատ որոշուեցաւ գրել որ եթէ Սսոյ չրջանակներուն մէջ ազատ-տանոց բանալ անհնար է, միջոցներ ցոյց տուին կարօտ այրիներու մէջտեղ տարբե-ռուորին համար։

ԱՄՈՒԼ ՆԻՍԵՐ

Տնտես. Խորհուրդը երէկ հրաւիրուած էր նիստի։ Սակայն միայն Տեղապահը և երեք հոգի (Թէլլիեան, Շերմենեան, Ուն-ճեան) ներկայ էին։ Սա. Գարեան ոչ հրաժարագիր զրկած էր և ոչ ալ ներկայ էր։ Որոշուեցաւ անհատական իրաւ-ունարելի ներկայացնել Ժաղ Սայատպեան և Օհանիկ Մխիթարեան էֆ.-ները։

*** Սահմանական խնամակալութիւնն ալ թէև երէկ նիստի հրաւիրուած էր, բայց մեծամասնութիւն չկրցաւ։

ԲՕՍԹԱՒԱՆԷ ԹԱՆԻ ԽՆԴԻՐԸ

Էվզաֆի դատարանին առջև չարաթ օր սեմնուեցաւ դարձեալ Հիւանդացին սեպհական Բոսֆորանէ խանին դատա-վարութիւնը։ Ազգին կողմէ ներկայացաւ Տէր-Մովսէսեան էֆ. և պնդեց «միրուրը զէման»ի խնդրոյն վրայ։ Հակառակորդ կողմը պատասխանեց թէ «միրուրը զէման» մերժուած է ազգին նախապէս, սակայն Տէր-Մովսէսեան էֆ. բան թէ այս մերժ-ման տարիս քննուած են մէկ քանի կէս-տեր միայն ու պարզեց մի առ մի թէ ինչ առարկութիւններ և փաստեր ունին «մի-րուրը զէման»ը հաստատող։ Նոյնպէս չէն քննուած բրաւ տեղւոյն մասին վիրաւ-թեանց կէսը։ Դատաւորը նկատողութեան առաւ «միրուրը զէման»ի վերաբերեալ այն դիտողութիւնը, և յանձնարարեց Էվ-զաֆի կողմէ փաստաբաններուն որ դաւ-որ կերպով ներկայացնեն իրենց դատա-խանները։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Կեսարիոյ Էֆէնտիներէն Մեր-բան Գայանեան անուն 25-26 տարեկան, միջահասակ, դէմքով բոլորակ և թխպտակ, մանր ու սեւ աչքերով, գլխոյն մազերը, յօնքերն ու պեխերը սեւագոյն, Միհրան Թանձրամարմին և չորս տարի առաջ ա-մուսնացած երիտասարդը կողակցին հետ միայն մէկ ամիս կենակցելէ յետոյ ամուս-նական յարկէն հեռացած ու անհետացած է։ Ազգային Կեդր. Վարչութիւնն Կրօն. պատասխանի ժողովոյ որոշման հաստատ-ման կը յանձնարարուի արդոյ ազգայնոց, որ եթէ երբեք յիշեցին ա՛յր, ոչ կամ մեռած ըլլալու մասին ո՛ր և է տեղեկութիւն ունին, հաճին ծանուցանել։

«ՄԱՐՄԱՆԱՄԱՐԶ»Ի Ս. ԹԻՒԸ

Հրապարակ եկաւ գեղեցիկ տպագրու-թիւնամբ, ճոխ պատկերներով և հետաքրք-րովանդակութիւնամբ։ Մարմնամարզիաստա-ցիչներ, Մարմնամարզիութիւնն պատմական, Բնախօսական հետազօտութիւններ, Ցուն-պոլը և իր օրէնքները, Արիւնը և իր հիւ-անդութիւնները։ Մարմնամարզական դաստիարակութիւն, ճոխ մարմնաշարժ, Պա-կերներուն մէջ կան Իզմիրի Որսորդաց Ա-կումբը, լուսագրեր Հայ վաղուը, Գրիգոր Մերճանոֆ, Սիրոյն Արևեան, Եղուարդ Շահնազարեան։ Գին 2 դահեկան։ Հասցէ Հալէպ խան, Դալաթիա թիւ 7։

ԳՈՒՐՈՒԶԻՇՄԷԻ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Կիրակի օր ժամը 2ուէկսին (Ք. Ե.) սեղի ունեցաւ սեղանոյ մանկապարտէզի ամավերջի հանդէսը։ Եկեղեցւոյ բակը, իբրեւ հանդիսաւայր, զարմանալի եղած էր հանդիսականներու։ Ժամը 1ին ամէն ոք եկած իրենց տեղերը զրաւած էր, գիտելի էր շատ մը Բէյանիկաներ, Յայնկու և Ֆրանսայիներու ներկայութիւնը։ Ժա-մանակը լրացած էր և ամէն ոք նախա-գահին գալուն կը սպասէր։ Ինճէեան վրդ. հրաւիրուած էր նախագահելու։ Բեմը չգեղօրէն զարդարուած էր և մէջտեղը դրուած էր կապոյտ մեծագիր լուսա-նկարը։ Ժամը 2ին հանդէսը բացուեցաւ կայս. մարշով, որ երգուեցաւ երգիչ մաս-նախաւորին կողմէ, դիւրաղութեամբ Ստեփան Կարապետեանի։ Յետոյ երեք պզտիկ սիրուն օրիորդներ «Հաւատք, Յոյս և Սէր» տրամախօսութիւնը կատա-ռեցին. իրենց կուրծքին վրայ կը կրէին միւնոյն նշանակութեամբ պատկերներ։ Օր. Սվա Բարազան, Օր. Իսկուհի Պաղ-չաճեան իրենց դերերը այնպէս մը ներ-կայացուցին, որ հանդիսականները զմայ-լեցան։ Յաջող էր նաեւ Օր. Մարի Մարբ-հան, իր նեղսիրտ տանտիրուհիի դերին մէջ։ Մանկապարտէզի պզտիկներու մարմ-նամարզը, օղակով, դաշնակին հետ միա-տեղ կը կատարէին առանց չուարելու։ Աչակերտներու ֆրանսերէնի առոգանու-թիւնը, ներկայ եղող օտարազգիներու ու-շադրութիւնը գրաւեց, որոնք մէկզմէկու կ'ըսէին թէ իրական ֆրանսացիներ են։ Փրանսերէնի մէջ Պ. Պ. Վրթանէս Գա-փամաճեան և Կարապետ Բասմաքճեան առաջին մրցանակի արժանացան։ Յետոյ երգուեցան զանազան երգեր Կոմիտաս վրդ.-ի, ուրկէ վերջ պարոյ նուէրներ բաժնուեցան։ Ամէնէն վերջ Ինճէեան վրդ. կարճ բանախօսութիւնամբ մը փակեց հանդէսը։ Գարդապետը ըսաւ թէ՝ այս տարի դպրոցը բարգաւաճումը նախորդ տարիներու, աւելի յառաջադէմ է։ Ասիկա պատիւ կը բերէ Կրթական Մանանաս-մէին որ անձնուիրաբար կ'աշխատի։ Այդ մաս-նախաւորին անունները՝ Տիրաք Օհանէ Գարանֆիլեան, Մարտիկ Բաղանան, Բարսեղ Արապեան, Գառնիկ Գասմաճա-եան և Մարտիկ Պոլան նիթապէս և բարոյապէս ամէն ջանք կը թափեն վարժարանին համար։ Ե. Հ.

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր խմբագիր,

Կարդալով ձեր կիրակնօրեայ պատ. թերթի մէջ Պուրջէյնի Մխոնա Թոգաթ-եան անձի մը Պատրիարքարանի տուած տեղեկագիրը, որով կնոջ անուն տակ ուղ-ղած է վիրաւորել իմ և ծնողաց բարոյ-ականը, բան որում Պ. Բուրջէյի մէջ ոչոր մասնանունով անձ մը արդէն զոյութիւն չունի...կը փութամ այսու հերքել թնդա-մական ոգով գրուած այդ ստրատատու-թիւնը։ Իմ և յարգելի ծնողաց բարոյա-կանի մասին ինչպէս որ արդէն տասէ 31 տարիներ առաջ ձեռնադրութիւնս տա-թ. ս արուաջէ Թուսմուզի աղգային կոդ-մէ իմ օրինական վիճակիրը աղգային հոգեւոր իշխանութեան, նոյնպէս և այժմ Պուրջէյի Թաղականութեան կողմէ Պա-տրիարքարան տեղացած պնդաճեռագիր-ներով հարկ եղաւ պատասխաններ են արդէն հերքելով այն ստրատատու-թիւնները։

Մնամ կանխաւ շնորհակալ

ՂԵՒՈՆԴ ՔԱՀԱՆԱՅ ՄԻՒՍՅԷԼԵԱՆ

ՄԱՀ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՖԷՆԴԻ ԽՈՐԱՍԱՆՃԵԱՆԻ

Դեռ հարիւ գոցուած էր գերեզմանը հէք Օհանիկ Խորասանճեանի, որուն մահը այնքան սոսկալի կերպով հարուածեց իր ընտանիքը և զինք մնաց ճանչցողները և դեռ չի ապիացած այդ վէրքը, ահա ա-նադարձն մահը կուգայ այս անգամ նոյն-քան ցաւալի և նոյնքան յանկարծական դժբախտութիւնով մը նոր հարուած մը ևս տալ Խորասանճեան գերդաստանին և անոնց ազգականներուն ու բարեկամներուն ոգբալի կորուստով կարապետ էֆ. Խոր-ասանճեանի, որուն դառնակիծ մահ-ուան զոյժը ցաւագին տպաւորութիւն մը գործեց մայրաքաղաքիս ամէն կարգի չար-չանակներու մէջ։

Կարապետ էֆ. Խորասանճեան առջի օր մինչև կէս օր կատարեալ առողջ, ցե-ղեկուան ճաշէն կը վերադառնայ և կանց-նի իր սովորական տիրոտութիւններուն գլուխը։ Յանկարծ իր դէմքին վրայ կար-մրութիւն կը կը նշմարուի և հանդիսան նշաներ ցոյց կուտայ։ Վառատատան պաշ-տօնեաները անմիջապէս մօտակայ գեղա-բանները կը փութան բժիշկ հասցնելու հա-մար։ Տոքթ. Գառլ Յակոբեան, Տոքթ. Ուռնեան և ուրիշ 5-6 բժիշկներ կը կանչ-ուին փութով, որոնք արագ քննութեան մը յետոյ, նեսաի առնելով սրան անխու-նն վիճակը, «գաթիլեան»ով ներարկում և տրուեստական նշանութեան փորձեր կ'ը-նեն և սակայն դժբախտաբար ամէն դար-মան անօգուտ կ'անցնի և Կարապետ էֆ. տասը վայրկեան վերջ հոգին կ'տանդէ։ Բժշկական քննութեան համեմատ, մահը առաջ եկած էր սրտի գործունէութեան դադարումէն։

Կարապետ էֆ. Խորասանճեան ծանօթ էր տաեւտարական սեղանաւորական և աղ-գային չրջանակներու մէջ իբրեւ պատուա-ւոր և կարող անձնաւորութիւն։ Իր մահը թէ իր ընտանիքին և թէ հայ ազգին համար ցուալի կորուստ մըն է։ Ինք Գեր-պէրեան վարժարանի չրջանը աւարտէ յետոյ մտաւ առեւտրական ասպարէզին մէջ և իր հօր՝ Ալիքսան էֆ. Խորասան-ճեանի գծած ուղղութեան հետեւելով, իր հօր հիմնած տան գլուխը և վարիչ բար-ձրը պահեց հրապարակին վրայ։

Կարապետ էֆ. Խորասանճեան ազգա-յին կեանքի մէջ ալ իրմէ ապասուած օ-ժանդակութիւնը չի ղլացաւ։ Ինքն էր որ իր օգտակար օժանդակութիւնը ընբ-բաւ Սրմաշի խնամակալութեան և Ջանք չի խնայեց կանգուն պահելու հա-մար գպրեվանքը։ Դեռ հարիւ չարաթ մը կայ, երբ Միացեալ Ընկերութեան հիմնա-դիր ժողովին եռանդագին կը մաս-նակցէր։ Կանոնադրին վիճաբանութեանց ատեն իր ամէնէն մեծ փափաքներէն մէկն էր ամէն կերպով ուժ տալ Միացեալ ընկերութեան և իր կարծիքն էր աւելի ժողովրդական ձեւ մը տալ Միացեալ ընկերութեան և շատ անգամներ պաշտպանած էր իր այս գաղափարը՝ ընկերութեան գուսարումներուն մէջ։

Կարապետ էֆ.-ի մահով վերջ կը գտնէ ազնիւ ու իր օրինակի կեանքովը տիպար Հայ վաճառականի մը կեանքը։ Հանգուցեալը հազիւ 40 տարեկան կը մեկնի այս աշխարհէն՝ խորին ու անդարմանելի սուգի մէջ թողլով իր կինը, զաւակները, հարազատները, հարազօրարդիները և բոլոր ընտանեկան պարագաները։

Հանգուցեալը տամնամեայ էր Աստ-ուածեան Պօղոս էֆ.-ի աղջկան հետ. ունի երկու մանչ զաւակ։ Տիկինը մէկ երկու օր առաջ քրոջը հետ մեկնած էր Բաղքես-պատի Ջերմուկները՝ զարմանալու հա-մար։ Երկէ այս վշտաբեր գոյժը հեռագ-րուեցաւ հէք տիկնոջ, որ բոլորովին ան-տեղեակ զինքը հարուածող ծանր դժբախ-տութիւնէն, գեւ Վիեննա կը մնար։ Հան-գուցեալին մարմինը առջի իրիկուն կառ-քով փոխադրուեցաւ Բերայի Ս. Երրոր-դութիւն եկեղեցին։

Այս անդարմանելի ու դառն կորուստին առթիւ «Արեւելք» իրմէն ցաւակցու-թիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին հօր-եղբօր Խաչիկ էֆ.-ի, Տիկնոջը, զաւակ-ներուն, Խորասանճեան գերդաստանին պարագաներուն։

Այրի Տիկին Էլիզա Կ. Խորասանճեան և Զաւակները ու ամբողջ Խորասանճեան և Առատաճեան ընտանիքները խորին ցա-ւով կը ծանուցանեն դառնագէա մահը՝

ԿԱՐԱՊԵՏ Ա. ԽՈՐԱՍԱՆՃԵԱՆԻ

որ յանկարծական մահուամբ հանդեաւ ի տէր։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի հինգշաբթի, 7/20 Յուլիս, առաւօտեան ժամը 10ին (Ք. Ե.) Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ մէջ։

Հանգուցեալին մարմինը պիտի փո-խադրուի Շիշլիի Աղ. Դիրեգամատունը և պիտի ամփոփուի իր ընտանեաց դամ-բարանին մէջ։

Բերա, 6/19 Յուլիս 1911

*** Մասնաւոր մահագդ զրկուած չըրա-լով, կրնդրուին ներկայս իբր այն նկատել։

ԹԱՏՐՈՆ

Սկիւտարի Իմամիէն թատրոնին մէջ այսօր չորեքշաբթի տեղի պիտի ունենայ Բարէ եղբարց սենէմաթոկրաֆի կողմէ չքեղ ներկայացումներ պիտի տրուին ցերեկը կանանց իսկ գիշերը արանց համար։ Գին-ները խիստ ժամ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

5 Յուլիս 18

Օսմ. մխոցեալ զսպուցեալ	զրշ.	100—05
Բուռմլի երկմատրի	» »	210—
Կ. Պոլսոյ քարտի	»	446—
Անատոլուի երկ. բամնթի. Ա. Ո.		16—
Օսմ. Ասրաֆ. ընկ.	Լ. Օ.	487—
Զարիրա	»	39—
Բամբրսիա	Ֆր.	017—10
Տէրքօսի Ջուլի ընկ.	Ֆր.	418—
Բաառնտրա ոսկրական	»	148—
» առանձնաշնորհեալ	»	16—
Գարտուտ հասարակ	Ֆր.	16—
» առանձնաշնորհեալ	»	23—
Կ. Պոլսոյ Թրամուէյ	»	22—95
» Ժուբիանու	»	15—85
Թրանսրոպ	»	49—
Գրէսի Ֆոնտ. Էֆիրա. հին	Ֆր.	343—
« » » նոր	»	283—
Եռանդական Լաբրիսի	»	44—
Միաց. գարնէրագործարաններու պոն տը ժուիսանս		119—

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԱԼՊԱՆԵԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Լոնտոնէն հասած նոր հեռագիրներու համաձայն, Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարար Սըր Էտուըրտ Կրէյ Լոնտոնի օսմ. դեսպան Թէվֆիկ փաշայի խորհուրդ ար-ուած է հաշտարար ընթացքի մը հետեւիլ ալպանական խնդրին առթիւ, դիտել տալով որ եթէ ինձուութիւններ ծագին, ծանր կացութիւն մը առաջ պիտի գայ Գալքաններուն մէջ։ Սըր Էտուըրտ Կրէյ նոյնպէս յանձնարարած է որ Բ. Դուռը միջոցներ ձեռք առնէ, բարեկարգութիւ-նը ապահովելու համար Մակեդոնիոյ մէջ։

*** Զեթինէէի օսմ. գեսպանին կողմէ հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ անհամաձայնութիւն ծագած է Մոլիսոր պետերուն միջև։

*** Քախստական Ալպանիացիները Թուզիի կողմէ Թուրքիա կը վերադա-ռան։ Ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի լիխ-ռանութեանց կողմէ։ Երկու ալպանիացի պետեր, Նաչար պէյ ՇԷմսիկ և Հիւսնի պէյ Սալի, անձնատուր եղած են։

*** Սրբապէս կը հեռագրուի թէ յուլիս 4ի գիշեր Իրէգլի և Եաքովայի միջև գա-բրանական սպասող ալպանիացի հրոսակներ հրացանաձգութիւն ընելով սպանած են նշանաւոր վաչէն գիտնական Սալիմ էֆ.-ն։ Փոքրաթիւ տասնապետ մը, իսկ թեթև-ապէս վիրաւորուած են սպայական սպաներէն Ասրմ պէյը։ Զարգարծները յաջողած են երկու հրոսակ ձեռք ձգել սպանուած վիճակի մէջ։ Ինքնութիւնին անծանօթ այդ երկու ուղղակիները անց-եալ տարի Սալիմ էֆ.-ի հրամանը և զոյ-քերը գողցած էին։ Իսկ միւս չարագործ-ները խաւարը կը հետապնդուին։

*** Գ. գրաբաժնին հրամանատար Էսէֆ փաշա և թիկնապահը, որոնք ալ-պանիայի հրոսակներու կողմէ վիրաւո-ուած էին, մեռ օրէն պիտի ապաքինին, վերջերը թեթև բլլալուն համար։ Զարա-գործները հետապնդելու համար պէտք ե-ղած միջոցները ձեռք առնուած և զինու-որական առաքումներ կատարուած են։ Ցէրիպոլիչ գանուող Բ. նշանաձիգ վաչը Եաքովա զրկուած է, անդորրութիւնը վերահաստատելու համար։ Էսէֆ փաշայի վրայ եղած յարձակման առթիւ Եաքովայի երեւելիները ցաւակցական հեռագիր ուղ-ղած են կառավարութեան։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Ռումանիոյ պատերազմական նախարա-բին խորհրդաւ ան զօրավար Բօպաքա ա-տանել մը է վար մայրաքաղաքը կը գտնուի և այցելութիւն առած է նպարքոյին և Մանուսա Շեվքէթի փաշայի։ Կ. Պոլսոյ ռումանական դեսպանատան գլխաւորական կցորդն ալ եպարքոսին ու պատերազմա-կան նախարարին հետ յանախակի տեսակ-ցութիւններ կ'ունենայ։ Կը հաստատուի թէ Թուրքիոյ և Ռումանիոյ մէջ գլխաւ. բարեն համաձայնութիւն կնքուած է, համաձայ-նութիւն մը, որուն հիմը դրած էր եպարքոսը անցեալ տարի Սմիւրնայ այցելած ատեն։ Ռումանական դեսպանը օտար թղթակից-ներուն յայտարարած է թէ ազգային զինու-որական համաձայնութիւն մը չէ կնքուած և թէ զօրավար Բօպաքա զրօսական պտոյտի համար մայրաքաղաքս եկած է։

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ ոստիկանութեան ընդդէմ անօրէն Մաղար պէյ երէկ պատերազմական պաշ-տօնատունը երթալով նախարար Մահմուտ Շեվքէթի փաշայի հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ կարգ մը խնդիրներու վրայ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԹԱԳՐԻՐԸ

Պատրիարքարաններու կողմէ արուած թագրերին մէջ եղած կրթական պահանջ-յումները քննելու և բարեփոխելու համար կրթական նախարարութիւնը դատարան հրաւէր ուղղած է հոգեւոր պետերուն։ Այդ դատարան մէջ խորհրդակցութիւն պիտի կատարուի այդ պահանջումներուն վրայ և յոյս կայ որ համաձայնութիւն մը գոյանայ։

ՄԱԳՐԻԲԷՈՅԻ ՈՃԻՐԸ

Հարցաքննիչ դատաւորը երեկ իր քար-տուղարին հետ Հանր. Պարտքի վարչու-թեան պաշտօնատունը երթալով, հանգուց-եալ Զէքի պէյի վերաբերեալ թագրերը քննեց, և ներկայութեան քանի մը բարձ-բատիճան պաշտօնեաներու։

ՔՈՒԼԵՐԱՆ ԿԸ ՏԱՐԱՇՈՒԻԿ. ԳՈՒԼՍՈՅ ՄԷՋ

Տրուած բժշկական տեղեկագիրներու հա-մաձայն, Պոլսոյ մէջ հետեւեալ տեղերը քոլերայի դէպքեր պատահած են։ 1. Բերա, Տուլմբոր փողոց, Տիկին Տիւրիկ։ 2. Դոլմաբահչա, Պէարլանին թաղը, Մրկիս Լէվանթին։ 3. Թորնանէ, Զուքուրչէշմէ, Լիմնէ Հանում։ 4. Գալաթա Փաչա, գոր-ծաւոր Արիֆ։ 5. Տէմիրգապուի հիւանդա-նոցը, Բանտան։ 6. Գալաթա Փաչա, արքունի նաւատարանին մէջ, Բիզէյի Եոնաս Մուսթաֆա։

ՏՕՔԹ. Ա. ԱՐԵՒԵԱՆ
ԱՄԲՈՒԼԱՆՍ ԱՅԱՄԱՆԱՔՈՅՑ
ՖԻԼԱՏԷԼՖԻԱՅԻ ԱՏԱՄԱՆԱՔՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ ԵՒ ԱՆԴԱՄԱՁՆՆԱԿԱՆ ԳՕԼԷՋԷ
ՎԱԿԱՅՈՒԱԾ
Աբարբանա Պալիճիօ, Բերա Թէլէ. Պաօֆ թիւ 87 38—59

بيوك قارلمان مغازەسى بك اوغلى:
موسم ختامى مناسبتيله رقابتسز تنزيلات
ԳԱՐԼԸՄԱՆ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԲԵՐԱ
ԵՂԱՆԱԿԻՆ ՎԵՐՋԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ
ԶԵՂՉՈՒԱԾ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ
ՊԱՏԵՀ ԱՌԹԻՒ
4—12

قامبا قونياغى وشرابلرى خالص وحيله‌سزدر . بيوك بقاليه مغازەلرنده بولنور.
دپوسى : غلطه‌ده موخانه‌ده نومرو ٥١
ՔՕՆԵԱՔ ԳԻՆԻՆԵՐ
ՍԵՂԱՆԻ ԳԻՆԻՆԵՐ
ԱՂԱՆԴԵՐԻ ԳԻՆԻՆԵՐ
ՔԱՄՊԱ
ՔԱՄՊԱ
Ամէն մեծ նպարավաճառներու քով կը ծախուի։ Ընդ. մթերատոցը Մամ-հանէ, թիւ 51, Կալաթա։
100—13

ԽՐԱՏ ՄԸ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ
Եթէ կ'ուզէք որ ձեր զաւակները առողջ եւ առոյգ ըլլան, անոնց կերցուցէք
ՆԷՍԹԼԷԻ ՑԱՐԻՆ ԼԱԳԹԷՆ
(ԿԱԹՈՎ ԱԼԻԻՐԸ)
որ 40 տարիէ ի վեր ամէն երկիրներու մէջ բժշկական կանանչեղէն կը յանձնարարուի
ՆԷՍԹԼԷԻ ԿԱԹՈՎ ԱԼԻԻՐԸ
կը ծախուի բոլոր դեղագործներու և դեղատներու քով

ԳԼՈՒ ՕՂԼՈՒ ԳԻՏԱՑԷՍ ՄԱՀԲԻՄԻՍԻ

Անոն Պիկէրտի էֆէնտիին Պէյօղ-լու իբրնի հանգուց մանչուկ մը հիա էդէսիի արգուհատ Կայսթատա Եէնի իսնբնատա մանգամ Թրաֆ Բէրիքի էֆէն-տի ժան Պիկէրտի զրմնիմնեան պա թ-լամը չէրի մարմարգ օյոգրնման պան-սիկ իրամանը չէրի իճրան մմանբիրը մարիֆիմիկ Պէյ օպլնատա Գէօյիւք Բաբ-մաղ գարու հիմարրնատա Պիկէ չրգմա-զրնատ ատօրի նուամերօրը արարթանուն ալիր նուամերը տարիբէսնտի մէկմատ էչեաը պէկիմիչնանն պիր գրմրնը թանիր հանգէ պարբրմը։ վէ էչեաը մանճուգ սրբի քէնտանինն օրատ գրնատ վաղ իսիկն մէկգիւբ հանգրն քէգքինի թա-լէպ վէ տարա օրանմը։ վէ տարէիր վաղրա իւրկրնան Անոն վէ Բէրիքի էֆէնտիէ-րին վէգիկէրի կէմրը իսէլէրան մանա-քէմի զարարը վէնիկ տարիի տարա իս-տիրն ժան Պիկէրտի էֆէնտինն կա-լտնա Սէբայ ճիմարրնատ Խրիսթաքի խա-նընատ իւչինճի գամրնատաքի իգա էթ-կանրնա թէկպիղ օյնատ տավէմնամէտ մանմարկէնանն մէկգիւբ արարթանատ ատիէսնի թէրք իսէրէք էվրոբայա կիր-տինի տատպաչրիկ միւպայիրի թարա-ֆընատ վերիկն չէրտէն անհաչրմրը։ վէ միւտայի վէգիրի մանմարկէանդն իգա-մէթիկանը մէհնալ օյոգրնման կագէ-թարրիկ իլանը քէյֆիկէթ իտրմէսնի թալէպ էյլէմիշ։ վէ թալէպ վաղը մանագ-ֆագ գանատն կէօրմնիշ։ վէ եէվմը մանա-քէմէսի 327 սէնէսի ադոսթօսնն պիրինճի բաղար էրմէսի կէտնիէ թալիդ իսիդ-միշ։ վէ ս պատրէ թանգիմ գրբնատ տա-վէմնամէի մանաքէմէի տիմանանէսնէ թալիդ գրբնմրը օյոգրնատ մանա-կէն ժան Պիկէրտի էֆէնտինն եէվմը մ գրբիրէպէ պարարգա ատաթ ալիը բատաէլէրինէ մանաքէմէկ էյլէմէրի վէ թարաքնատ պիր վէբիկ կէօնտէրմէ-տիի հալտէ ատանը մանաքէմէի հոգու-գիէ գանատը մանագգամբնն 145ինճի մատասէպի մանճիպնճէ մանամակն ժան Պիկէրտի հագդնատ տավէմին գրբաղն բանէն օյանաղը մանիմ օրնաղ իսգրէ ի-լան օրանը։

ԹԻՃԱՐԻՔԹ ՎԷ ՆԱՃԱԱ ՆԷՋԱՐԷԹԻ

Թիճարիքթ վէ Նաճաա նէջարէթի տա-իրէսի իչուն միւնատատաես վաղ օրանար-գը էվվէլճէ իլան օրանան պէշ պին քրչ մէջէ քէօմիրբինի պէշէր տիրգ գրչէսի 62 գրուչատն թալիգի էօնտէսնտէ օրատ թէմատգրն տուրի էօնտէսնտէ գէլէսի կէնտինի սաղը կէնտու իչուլի էվվէլիէսի վէհատատնէսատպնտէ կէօրիլտիրի թագարատ չէնրը մէգգիւրին ոնտէօրտին-

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԹԱԳԻՐԸ

Պատրիարքարաններու կողմէ արուած թագրերին մէջ եղած կրթական պահանջ-յումները քննելու և բարեփոխելու համար կրթական նախարարութիւնը դատարան հրաւէր ուղղած է հոգեւոր պետերուն։ Այդ դատարան մէջ խորհրդակցութիւն պիտի կատարուի այդ պահանջումներուն վրայ և յոյս կայ որ համաձայնութիւն մը գոյանայ։

ՄԱԳՐԻԲԷՈՅԻ ՈՃԻՐԸ

Հարցաքննիչ դատաւորը երեկ իր քար-տուղարին հետ Հանր. Պարտքի վարչու-թեան պաշտօնատունը երթալով, հանգուց-եալ Զէքի պէյի վերաբերեալ թագրերը քննեց, և ներկայութեան քանի մը բարձ-բատիճան պաշտօնեաներու։

ՔՈՒԼԵՐԱՆ ԿԸ ՏԱՐԱՇՈՒԻԿ. ԳՈՒԼՍՈՅ ՄԷՋ

Տրուած բժշկական տեղեկագիրներու հա-մաձայն, Պոլսոյ մէջ հետեւեալ տեղերը քոլերայի դէպքեր պատահած են։ 1. Բերա, Տուլմբոր փողոց, Տիկին Տիւրիկ։ 2. Դոլմաբահչա, Պէարլանին թաղը, Մրկիս Լէվանթին։ 3. Թորնանէ, Զուքուրչէշմէ, Լիմնէ Հանում։ 4. Գալաթա Փաչա, գոր-ծաւոր Արիֆ։ 5. Տէմիրգապուի հիւանդա-նոցը, Բանտան։ 6. Գալաթա Փաչա, արքունի նաւատարանին մէջ, Բիզէյի Եոնաս Մուսթաֆա։

ԲԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԹԱԳԻՐԸ

Պատրիարքարաններու կողմէ արուած թագրերին մէջ եղած կրթական պահանջ-յումները քննելու և բարեփոխելու համար կրթական նախարարութիւնը դատարան հրաւէր ուղղած է հոգեւոր պետերուն։ Այդ դատարան մէջ խորհրդակցութիւն պիտի կատարուի այդ պահանջումներուն վրայ և յոյս կայ որ համաձայնութիւն մը գոյանայ։

ՄԱԳՐԻԲԷՈՅԻ ՈՃԻՐԸ

Հարցաքննիչ դատաւորը երեկ իր քար-տուղարին հետ Հանր. Պարտքի վարչու-թեան պաշտօնատունը երթալով, հանգուց-եալ Զէքի պէյի վերաբերեալ թագրերը քննեց, և ներկայութեան քանի մը բարձ-բատիճան պաշտօնեաներու։

ՔՈՒԼԵՐԱՆ ԿԸ ՏԱՐԱՇՈՒԻԿ. ԳՈՒԼՍՈՅ ՄԷՋ

Տրուած բժշկական տեղեկագիրներու հա-մաձայն, Պոլսոյ մէջ հետեւեալ տեղերը քոլերայի դէպքեր պատահած են։ 1. Բերա, Տուլմբոր փողոց, Տիկին Տիւրիկ։ 2. Դոլմաբահչա, Պէարլանին թաղը, Մրկիս Լէվանթին։ 3. Թորնանէ, Զուքուրչէշմէ, Լիմնէ Հանում։ 4. Գալաթա Փաչա, գոր-ծաւոր Արիֆ։ 5. Տէմիրգապուի հիւանդա-նոցը, Բանտան։ 6. Գալաթա Փաչա, արքունի նաւատարանին մէջ, Բիզէյի Եոնաս Մուսթաֆա։

ՊԱՀՐԻՆ ՆԷՋԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Թէրսանէի ամիրէ իչուն 130 գասէմ Թուլնտա 27 գասէմ արզնտա 13 գասէմ ուսմզնտա չիֆթէ ուսդուրու. 12.50×22×27 գուիրնտա սիլինտրլի վէ տաբէգատա 150 տանէ տէվրլէ 1200 իչարը պարկիր գուվէմնտէ Թրլիպլ էչրէթէնէն Սարֆա Գնտէն սէրլի մաքնա վէ պէհէրի 12.6 գուիրնտա, 10.6 Թուլնտա, 160 լիպրա Թաղնիզը պուլարտնտա իքի տանէ ուզուղը պարիկ գարտնը վէ պուլարէ միլէկնարրիք տիմէն ատանմասը վէ Թէնիլիրմիր էլէքթրիքիլէ էլէքթրիք ֆանարը վը էկզարէլէրլէն վէ Թաղլիսէ Թուլուսմասիլի պօրը վէ մանիֆալարընը վէ լուխոն ինթիսանտնա կէօրէ Թէքմիլ խարտրմանը Թաղլմարը հալի օլմադ չարթարէլ պիր զէմա չէլիք Թաղլիսէ բրմօրքէօրը իմալ ինթորիլիճէկնտէն իչպու բրմօրքէօրլէն իմալ ու ինչասընա Թաղլոյ օլմադարընն Թարիխը իլանտան ինթապարէն պիր այա դատար միւքէմմէլ բէամ վէ բրանպար իլէ Թէքլիֆնամէլէրլինի պու պապտէ իգթիդա խէն Թէքմինամ աղչէսի վէ եա Թէքլիֆնամէլերիվ պէրապեր պարիկ նէզարէթի տէօր տինճի տաիրէ լէվազիմ գըսմընա ինթա էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

9 հաղիրան 1327 3—3

***

1000	մէթ.	նիւմունէք կէպի	Օրմէլիթի խալի
3000	»	» »	եօլ խալիի
2000	»	» »	հունդը Թուլմար
2500	»	» »	բիրուչաղը
500	ատէտ	» »	բէրաէ պաղը
20	գուրը	» »	դարամանտօրա տիլիմէ
5000	ատէտ	» »	ֆէլրասէն
3000	»	» »	մարրասան
600	»	» »	Թէհէքէ կիւնում
600	»	» »	կալվանիզի սու գօղասը
600	»	» »	լամպա ֆանար
600	»	» »	պայ իչուն պիրերի ֆանար մամը

Թէքսանէի ամիրէ իչուն լիւղումը օան պալատէ մրգատարդարը մանարրէր օն իքի զալմ էչաս միւնագասայի ալնէնէսի լեռէվիմա միւզտա խարիք իւզրէ միւնագասա գօնդրդրընան ինթասրա Թալոյ օլմադարն Թէքլիֆնամէվ ինֆ գիւտար մուդարրէր պուլունան ռումի Թէհուզն տիմնը չէնարէնարն կիւնէ պատէդէվալ սաամ իքիսէ գատար Թէքլիֆնամէնիրէ սիւրտ օն նիսալիմնամ Թէքմանամ ազէլերինի պուրիկ նէզարէթ տէօրանճի տարիրէ լէվազիմ գըսմընա ինթա էյլէմէլէրի վէ սաամը մէզքիւրտէն սոնրա Թէքլիֆնամէ գարալ իսրմիլէճէի իլան օլունուր։

ՕԹԷԼ ՍԱՎՈՒԱ

ՄԵՆ ԿԴՅԻ

Ամառը եկաւ և ամէն ոք ծրագիրներ կը պատրաստէ օգտակարութեան համար։ Մեծ կղզին լաւագոյն ժամադրավայրն է զուարճացողներուն, որոնք ամէն տարի հոն կը գաւնեն, վայելելու համար կղզիին պատուական օդը։

Մեծ կղզիի օթէլներուն մէջ առաջնակարգ տեղ մը կը գրաւէ Օթէլ Սաւոյա, ուր դիմաները միշտ գոհ մնացած են։ Կերակուրները համեղ, ազատարարութիւնը սնթէրի և մաքրութիւնը կատարեալ են այդ օթէլին մէջ, որուն տէրը՝ Վարդանեան էֆ. ոչ մէկ ջանք չի խնայեր իր բազմաթիւ յաճախորդները գոհացնելու համար։

ԳԻՒՆ ՏՕՂՏՕՒ

ԳԻՒՆ ՏՕՂՏՕՒ վաճառատունը, որ հրապարակին վրայ հաստատուած է, պատիւ ունի ծանուցանելու իր գրագէտ յանձնարարականներուն և պատուարժան հանրութեան թէ պոլսերի վերաբերեալ ձրան եղանակին յատուկ ապրանքներ բերել։

Գինը 80Ղ.ՏՈՒՐ վաճառուելու է 12 դրուշ 30 տուած է վերջերս։ Վաճառատան նշանարանը բլլարով 12 դրուշ 30 փարայի վաճառում, չատ մը ապրանքներ կարելի է գտնել այդ դուռերին փոխարէն. ինչպէս Գալ-քօրսէ, Թաշկինակ, Բուրդէ ժիլէներ. Սգոյի և Արդուազարդի Սփոցներ, Գուլպաներ, Ճէրմակղէններ, Մանկական Սառնարներ կապուներ, ատրոս Շապիկներ, Կէնօգներ, Փոզկաներ. Անուշահոտութիւններ և այլն, և այլն։

Կը բաւէ ակնարկ մը ձգել ԳԻՒՆ 80Ղ.ՏՈՒՐԻ վաճառատունները մէջ Պոլիս, Եէնի Ճամի փողոց, Ծոտչէան խան, և Բէրա, Տէօքթ Եսլ Ադրը, Քիւլիս, Եէնի Ճամի փողոց, Ծոտչէան խան, և Բէրա, Տէօքթ Եսլ Ադրը, Քիւլիս 440. իր մասնաճիւղը, համոզուելու համար մեր բոլոր ճշմարտութիւնը։ 45

ԷՏՀԷՄ ԲԷՐԹԷՎ ԴԵՂԱՐԱՆԻ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԵՂԵՐԸ

ԲԷՐԹԷՎԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

խիստ օգտակար է ստամոքսային, սակաւարիններուն և սակորի հիւանդութեան ենթակայ եղող և չքաղող աղջիկներու համար։

ԿՐԷՄ ԲԷՐԹԷՎԸ

դէմքի բիծերը և խաղաւարտները ու ձեռքի մաքառաքները կ'անհետացնէ։

ԲԷՐԹԷՎԻ ՄԱՆՈՒՇԱԿՈՎ ՁԱՐԴԱՓՈՇԻՆ

դէմքը կը ներկէնէ և թարմութիւն կը պարգեւէ մարմնոյ։

ՖՈՒԱՖՆԱՅՈՎ ԲԷՐԹԷՎԻ ՄՕԶԻ ՋՈՒՐԸ

մազերը կ'աւժգնէ, անոնց թափելուն առաջքը կ'առնէ և բեկերը կ'անհետացնէ։

ԲԷՐԹԷՎԻ ՏՂՈՅ ՓՈՇԻՆ

օրօրոցի ցաւը կարմրութիւնները և խաղաւարտները կ'անհետացնէ։

ԽՈՀԱՐԷԹԻՐ ԲԷՐԹԷՎԸ

պիտանի կ'ունենայ և ուղիղ կը կենայ զանոնք։

ՖՈՒԱՖՆԱՅՈՎ և ՄԱՆՈՒՇԱԿՈՎ ԲԷՐԹԷՎԻ ԱՏԱՄՆԱՓՈՇԻ

Անոնք որ կ'ուզեն ատամները մաքուր ու ճերմակ պահել, պէտք է զայն փոշէն գործածեն։

ԲԷՐԹԷՎԻ Օ ՏԸ ՓՕԼՕՆԸ

ամէն տեսակ օծը փօլէնդներէն մաքր է։ Եղրեւանիով, յայտ մինով, ծծրուլով պատրաստուածները պէտք չեն ձգեր լաւ գործածելու։

Բոլոր դեղարանոցներուն, դեղավաճառներուն եւ քօհուֆիէի վաճառատաց մէջ կը գտնուին։ Ընդհ. կեդրոնատեղին է Նոր Ցամակասան դիմաց Եէրէմ Նէճիպ դեղավաճառանոցը։ 18 8

Բերգամի քիմիագէտներուն մէջ ամենագոյն մեծագոյն

ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԻՒՆ

Ամենայն բարի գործունէութիւնների մէջ ամենագեղեցիկն է։ Ամենայն գեղեցիկ բաներուն մէջ ամենաբարին է։ Ամենայն բարի գործերուն մէջ ամենագեղեցիկն է։ Ամենայն գեղեցիկ բաներուն մէջ ամենաբարին է։ Ամենայն բարի գեղեցիկ գործերուն մէջ ամենաբարին է։ Ամենայն գեղեցիկ բարի